

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSPA-140-67(5)/12

Warszawa, 12 lipca 2012 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przekazuję przyjęte przez Radę Ministrów stanowisko wobec poselskiego projektu ustawy

**- o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi
w wieku do lat 3 (druk nr 345).**

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Pracy i Polityki Społecznej do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

(-)Donald Tusk

Stanowisko Rady Ministrów do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (druk 345)

Przedłożony poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (druk 345), reguluje kwestie wysokości opłaty ponoszonej przez rodziców za pobyt i wyżywienie dzieci, nad którymi sprawowana jest opieka w żłobku lub klubie dziecięcym oraz opłaty dodatkowej za wydłużony pobyt dziecka w żłobku utworzonym przez gminę. Zawarte w projekcie rozwiązania przewidują, że opłata nie może być wyższa niż 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę. W tym miejscu należy wskazać, że projektodawcy nie określili dokładnie, o którą opłatę chodzi, czy 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę dotyczy sumarycznej wysokości wszystkich opłat ponoszonych przez rodziców czy dotyczy też, którejś konkretnej opłaty.

Należy zauważyć, że art. 23 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o *opiece nad dziećmi w wieku do lat 3* (Dz. U. Nr 45, poz. 235, z późn. zm.) stanowi, że rodzice są zobowiązani do ponoszenia opłat za pobyt oraz wyżywienie dzieci w żłobku lub klubie dziecięcym oraz u dziennego opiekuna.

Zgodnie z ustawą o *opiece nad dziećmi w wieku do lat 3*, wysokość opłat w stosunku do żłobków gminnych ustala rada gminy w drodze uchwały. Wysokość opłaty uwzględnia ewentualną możliwość dofinansowania z budżetu gminy kosztów świadczonej usługi. Zarzucana przez projektodawców dowolność w podejmowaniu uchwał, jest ograniczona poprzez działanie nadzoru wojewody nad aktami prawa miejscowego.

Ponadto, należy mieć na uwadze utrwalone orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, z którego wynika, że opłaty pobierane są w związku z wyraźnie wskazanymi usługami i czynnościami organów państwowych lub samorządowych, dokonywanymi w interesie konkretnych podmiotów. Stanowią zatem swoistą zapłatę za uzyskanie zindywidualizowanego świadczenia oferowanego przez podmiot prawa

publicznego. W klasycznej postaci opłaty odznaczają się pełną ekwiwalentnością. Oznacza to, że wartość świadczenia administracyjnego odpowiada wysokości pobranej opłaty, co odróżnia je od podatków i innych danin publicznych.

Stanowisko wskazujące, że opłata stanowić powinna świadczenie ekwiwalentne za wykonywane przez żłobek usługi opiekuńcze, zajął m.in. Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 8 grudnia 2011 r., sygn. Akt: IV SA/Wr 505/11.

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w żłobku, w zależności od regionu kraju, waha się w granicach od 900,00 do 1200,00 złotych. Należy zauważyć, że już obecnie samorządy do każdego dziecka objętego opieką w żłobku dopłacają od ok. 70% do 80% kosztu pobytu dziecka w żłobku. Są to bardzo duże kwoty, a tym samym stanowią znaczne obciążenie budżetu jednostek samorządu terytorialnego. Obligatoryjne ustalenie wysokości maksymalnej opłaty, mogłoby dodatkowo spowodować wzrost kosztów ponoszonych przez samorządy, co z dużym prawdopodobieństwem prowadziło do spadku liczby miejsc opieki nad dziećmi bądź wręcz likwidacji żłobków, a na pewno nie będzie sprzyjać ich tworzeniu.

Należy wskazać, że w związku z propozycjami zawartymi w projekcie ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (druk sejmowy 345) dochody jednostek samorządu terytorialnego spadną, w skali roku o **20 mln złotych**.

Propozycje zawarte w projekcie ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (druk sejmowy 345) w znacznym stopniu znoszą obowiązek ponoszenia przez rodziców kosztów za pobyt ich dziecka w instytucjach opieki. Koszty, zgodnie z projektem, zostały przerzucone na gminy, jednakże projektodawcy nie wskazali, skąd gminy mają pozyskać dodatkowe środki na finansowanie żłobków.

Dodatkowo projektodawcy, w uzasadnieniu do projektu ustawy, w pkt. „Wpływ proponowanych regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego – skutki finansowe wykonania ustawy” stwierdzili, że „budżet państwa będzie wyrównywać koszty, których nie będzie mógł ponieść budżet jednostek samorządu terytorialnego”. Należy zauważyć, iż przepisy ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. *o opiece nad dziećmi w wieku*

do lat 3, jak i proponowane przepisy projektu ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (druk sejmowy 345) nie obligują budżetu państwa do wyrównywania kosztów poniesionych przez jednostki samorządu terytorialnego na utrzymanie instytucji zapewniających opiekę nad dziećmi w wieku do trzech lat. Nakładanie zaś takiego obowiązku nie może mieć miejsca z uwagi na istniejącą sytuację finansów publicznych.

Mając na uwadze powyższe, Rada Ministrów negatywnie opiniuje poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (druk sejmowy 345).